

DRUŠTVENE VESTI

TABOR

fantov in mož Slomškovega fantovskega okrožja bo prihodnje nedeljo, dne 23. maja, na Ptujski gori! Fantje in možje iz dekanij: Ptuj, Zavrč, Dravsko polje, Slov. Bistrica, Jarenina, Maribor desni in levi breg ter Velika Nedelja! Pridite, vabimo vas, da v skupni manifestaciji pokažemo zvestobo katoliški in slovenski misli ter svojo pripravljenost za bodoče delo v katoliški mladinski organizaciji. Proslavimo ta dan s številno udeležbo stoletnico knjige našega Slomška »Življenja srečna pot«. — Zbirališče do devetih pri križu pod Ptujsko goro, odkoder odkorakamo v štiristopih, s prapori in godbo k službi božji, katere bo daroval mil. g. prošt iz Ptuja. Po maši bo slavnostno zborovanje na trgu pred cerkvijo, kjer bosta poleg zastopnikov posameznih dekanij govorila zastopnika Fantovske podzveze iz Maribora: gg. Camplin in prof. Franjo Sekolec. — Na okoliških hribih naj na predvečer v pozdrav našemu prazniku zagorijo številni kresovi! Fantje in možje, v nedeljo 23. maja prav vsi k Materi božji na Ptujsko goro!

Sv. Andraž pri Velenju. Tukajšnje Prosvetno društvo vprizori 23. maja v društvenem domu ljudsko igro v petih dejanjih »Tihotapec«. Igra je vseskozi zanimiva in bo zadovoljila vsakogar. Začetek ob treh popoldne. Vsi domačini kakor »osedi vjudno vabljni!

Frankolovo. Naše katoliško prosvetno društvo Slomšek je zaradi preureditve svoje knjižnice za mesec dni ustavilo izposojanje knjig in prosi vse, ki imajo še knjige izposojene, da nam iste takoj vrnejo. Ker je društvo brez premoženja, Frankolovčani pa radi čitamo, se obračamo s prošnjo do vseh blagih src, če bi nam kdo hotel pokloniti kakšno že čitano knjigo, za katero bi bili zelo hvaležni. — Dopisnik liberalnega »Kmetijskega lista« nas je v 13. št. napadel, ker nismo društvu, ki uživa njegovo zaščito, dali za njihovo igro naše dvorane na razpolago. Očita nam, da so kmetje dajali les za zgradbo društvenega doma. Res je, da so dali, in sicer še

Pri lenivosti črevesja, črevesnem katarju, obolenju danke, odstrani naravna

FRANZ-JOSEFOVA

grenčica zapeko dolnjih organov dobro in naglo.

Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba

FRANZ-JOSEFOVE

vođe odlično regulira funkcije drevesja.

Ogl. reg. S br. 15485/35.

mnogo, pa g. dopisnik gotovo nič, ker mu je katoliška organizacija trn v peti. Ko je prosvetno društvo Slomšek priredilo lepo igro »Zagorski zvonovi«, ni bilo nobenega liberalnih fantov in deklet na igro. Nekaterniki so celo z vso silo agitirali za neudeležbo. Seveda vse to in tudi, da se naši člani in drugi naši poštene možje od gotovih ljudi na cesti napadajo, se gotovo zgodi iz »ljubezni do bližnjega«, katero imajo liberalci vedno na jeziku, sami je pa ne izpolnjujejo. Vse veri vdane Frankolovčane pa pozivamo, da svojih otrok, od katerih bodo enkrat dajali odgovor Bogu, ne zaupajo ljudem, ki vzgajajo tako, da prirejajo pouk o plesu, kakor da bi naša frankolovska mladina drugega pouka več ne potrebovala. Dajte mladino v katoliško prosvetno društvo in pomagajte mu, da se bo razvijalo v blagor Frankolovčanov ter bo nudilo mladini pravo srčno izobrazbo, da bo naša mladina poštena ostala ter zvesta Bogu in domovini.

Brežica. V nedeljo, dne 30. maja, bomo svečano proslavili 20 letnico Majniške deklaracije. Ob 10. uri popoldne bo zborovanje v brežiškem Narodnem domu. Govoril bo g. prof. dr. Josip Hohnjec.

Šmarje pri Jelšah. Pevski odsek Prosvetnega društva priredi v nedeljo 23. maja po večernicah v Katoliškem domu koncert narodnih in umetnih pesmi ter spevolgro »Čevljar in vrag«. Prijatelji lepe slovenske pesmi in kdor si želi smeha in razvedrila, vjudno vabljeno!

Dol pri Hrastniku. Pod okriljem fantovskega odseka so se na pobudo g. župnika spet zbrali stari »borci«, zdaj že večidel ugledni možje na vodilnih mestih, osnažili so telovadno orodje, ki je dolga leta rjavelo, in se z navdušenjem pripravljajo za vezbanje svojih moči. Tudi na odru Slov. kat. prosvetnega društva se je vzbudilo novo, veselo življenje. V nedeljo 2. maja so priredile pod okriljem tega društva vse naše katoliške prosvetne organizacije: cerkveni pevski zbor, pevsko društvo Dol in njegov orkester ter gasilci skupni majniški katoliško-prosvetni dan kot nadaljevanje in zaključek preko zime trajajoče »farne univerze«. Naši najboljši igralci so odigrali z iskrenim doživetjem ter očitno občuteno novo narodno spevolgro »Na Trški gori«, ki je naravnost sijajno uspela, kar je zasluga predvsem našega občinskega tajnika g. Adolfa Dragar, ki je imel v rokah režijo. Po igri so predvajali člani in članice pevskega zbora Dol ob spremljevanju svojega orkestra dobro naštudirane tukajšnje stare narodne pleske, ki so nudili gledalcem lep estetski užitek, ker so bili res mojstrsko izvajani. Naše katoliške prosvetne organizacije so s to prireditvijo pokazale, kako razumevajo svojo kulturno nalogo, g. župniku pa, pod čigar pokroviteljstvom vse navedene organizacije delujejo, smemo pripisati velik del uspehov, ki jih v prosvetnem in vzgojnem oziru dosegajo med farani, posebno med mladino. Zato pa: Le tako naprej!

Odprta noč in dan so groba vrata.

Polenšak pri Ptuj. Zadnji čas bela žena-smrt močno redči število Polenšanov. Dosedaj je pobrala že devet ljudi. Dne 24. aprila smo pokopali nad 90 let staro Zorko Ano, zasebnico na

Polenškaku. Dne 4. maja pa smo spremili v številnem sprevodu na božjo njivo pokojno Siro Marijo, vdovo in posestnico iz Polenec, ki je umrla vsled raka v starosti 60 let. Zadnji petek

»Nič naju ne drži skup. O tej reči ne maram čuti ne besede več.«

»Seveda, to ti kar verjamem. Denar in zlatnino imaš ti, jaz pa se lahko pod nosom obrišem. Na tvojo besedo se ni kaj zanašati.«

»Moja beseda drži ko skala. Dobila boš prav toliko, kolikor jaz.«

»Tedaž razdeli vendar že! Zadnji čas je.«

»Vse reči so skrite tako nekje, da v tem času nihče ne more do njih — še jaz ne.«

»To našim kravam pripoveduj, ne pa meni!«

»Ali si že čula, da sem se kdaj zlagal? Povej, ha!«

»Hahaha! Saj si mi sam pravil, kako si onega Gašparja in vso sodnijo potegnil, ko so preiskovali šmarsko tatvino. In kolikokrat si ljudi že za norce storil.«

Anza je zaškrilpal z zobmi.

»Ne bom obešal ljudem na nos, kar jim ni treba vedeti. Ali besedo svojo zmeraj držim.«

»Ko bi človek do sodnjega dne čakal, kaj?«

»Nič ti nisem obešal, do kdaj. Tako zmešan pa tudi nisem, da ti bom zdaj že dal zlatnino. Ti bi se stokrat izdala.«

»Pa mi daj denar! Saj je denarja tudi precej.«

»Denar, ha! Ti ni take sile zanj.«

»Seveda je! Obleči nimam kaj, vsaj kaj poštenega ne, da bi mogla med ljudi.«

»To povej očetu!«

»Očetu tega ne pojdem praviti. Saj veš, kak skupuh je.«

Od jeze se je zajokala. Potem je začela spet napol zbadljivo, napol prilizavno:

»Vi moški nas ženske zmeraj ogoljufate. Dokler smo vam zakaj, smo vam dobre. Kaj vse sem zate storila in dala! Zdaj pa delaš z mano kakor s psom, ki ga breneš od sebe, ko se ga naveličaš. Seveda, meni ubogemu dekletu ti ni treba besede držati.«

»Vrag ti!« je zaškrtil.

Segel je po denarnico, pobral iz nje dvajset gol-dinarjev in jih vrgel na mizo.

»Na, tu imaš! To je vse, kar imam danes pri sebi. Deset krajcarjev mi še ostane.«

Hlastno je pobrala denar in ga shranila.

»Hvala ti lepa! Za danes sem zadovoljna. Pa nikar se ne jezi, Anza! Ko bova mož in žena, bova imela itak vse skupaj.«

Ne pogledal je ni več, niti besede ji ni voščil; vstal je, vzel klobuk, nahrbtnik in palico in s trdimi koraki odšel.

Nekaj časa je gazil po celem, potem si je privezal krplje in je stopil hitreje. Glava mu je bila še vedno motna, tako da ni zmogel pametne, jasne misli. Ni čutil drugega ko trpko jezo na ves svet.

Po treh urah težavne hoje je prilezel pod Hude peči. Tedaj so z vseh strani zadoneli rezki piski; videl je dve tropi gamsov, kako bežijo... Kaj jim

Šipe iz sladkorja

Na zborovanju ameriške kemične družbe je poročal kemik George Stearns, ki je znan po svojem delu za filmsko industrijo, da uporabljajo v tej industriji le šipe iz sladkorja. Pri snemanju filma se čisto zgodi, da morajo igralci razbijati steklo, skakati skozi okenske šipe in udarjati z golo roko po zrcalih. Če bi šlo v teh primerih za pravo steklo, bi jim bilo življenje težko. Tako so si izmislili, da izdelujejo s posebnim postopkom steklo iz sladkorja. To zelo tenko »steklo« dobiva prevleko iz laka, ki mu daje blesk zrcal.

Granata na pokopališču

V okolici Pule se je zgodila v manjšem kraju velika nesreča. Stari

pa je imel lep spreved prerano umrl mladenič Janžekovič Alojz iz Polenc. Jetika ga je položila na mrtvaški oder v 26. letu starosti. Bil je priden in miren mladenič, absolvent kmetijske šole. Zelo rad je čital »Slov. gospodarja« in druge dobre liste, na katere je hiša naročena, in stal je neomajno v vrstah naše JRZ. Bil je član mladinskih Marijine družbe in vnet častilec presv. Srca Jezusovega. Ko je še mogel, je redno vsak prvi petek v mesecu bil pri sv. maši in prejel kruh življenja. In prav na prvi petek v krasnem Marijinem mesecu se je razvil dolg in lep spreved od cerkve na pokopališče, v katerem so nesli fantje Marijine družbe krsto, vence in lepe šopke. Upamo, da njegova duša obhaja zdaj presv. in prelepi majnik tam pri nebeški materi Mariji. — Pokojnim naj sveti večna luč, žalujčim pa naše sožalje!

Starešinci. V naši vasi je preminula v visoki

starosti 82 let posestnica Terezija Kostevšek. Rajna je vzredila štiri spoštovane otroke in je gospodarila na domu do smrti. Njeno občo priljubljenost je dokazal številno obiskan pogreb, ki se je vršil na božjo njivo domače župnije v Cinkovcah. Blagopokojna je bila stalna naročnica »Slov. gospodarja«. Dobri materi bodi Vsemogočni obilen plačnik, preostalom naše sožalje!

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. V nedeljo 2. maja smo pokopali truplo Ivana Fedrana, posestnika izpod Homa, v starosti 87 let. Spreviden s sv. zakramenti je mirno zaspal v Gospodu. Bil je vri krščanski mož ter dober in napreden gospodar. Radi svoje prijaznosti je bil v vsej okolici priljubljen. Domači pevci so mu zapeli par žalostink. Ob grobu je spregovoril v lepih besedah o vrlinah pokojnika domači g. župnik Vogrinec. Naj v miru počiva! Žalujčim domačim in sorodnikom naše sožalje!

Ogljene ščetke

Dobavlja najhitreje za vse vrste

električnih
strojev in
aparatur

Domača tvrtka

IVAN PASPA I SINOVI

Zagreb I. Pretinae 60.

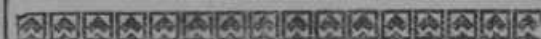
da se razburja le peščica ljudi, ki je že leta in leta tukajšnje občino izkoriščala v svoje politično-strankarske namene, večina Ljutomerčanov pa se združenja veseli in ga težko pričakuje. Dalje pravi člankar med drugim, da so bile Ljutomeru v novem veku pod tujim robstvom meje stalno zasigurate in nedotaknjene, kakor da bi hotel te meje po združitvi občin Ljutomeru kdo vzeti. Člankar pravi dalje, da znaša davčna moč občine Ljutomer-mesto 387.000 Din, občine Ljutomer-okolica pa 206.000 Din. Toda ne eno ne drugo ni res. Po uradnih podatkih znaša davčna moč občine Ljutomer-mesto okroglo 180.000 Din, občine Ljutomer-okolica pa 153.000 Din. Ta razlika je nastala vsled znižanja katastrskega čistega donosa pri njivah, ki je začasna, in bo davčna moč občine Ljutomer-okolica po eventualni ukinitvi tega znižanja enaka občine Ljutomer-mesto. Za davčno moč se more smatrati le znesek osnovnega davka, od katerega se smejo pobirati občinske doklade, ne pa tudi drugi državni davki, od katerih občina ničesar nima. Tudi število prebivalcev ni pravilno navedeno. Mesto ima nekaj premoženja, pravi člankar, ki obstoja večinoma iz dobrodelnih ustanov, darovanih od občanov le v korist prebivalcev Ljutomera. Gospodje slabo poznajo zakon o občinah. Naj bo čisto brez skrbi za to premoženje, ker bo po združitvi gotovo boljše upravljano kakor pa sedaj, ko mora prispevati občina iz doklad od neposrednih davkov h gospodarstvu precejšen znesek. Koristi od tega premoženja bodo imeli tudi po združitvi občin le prebivalci mesta Ljutomera. Dalje pravi dopisnik, da bi bil Ljutomer z združitvijo obeh občin najhujše prizadet v svojih stremiljenjih za nujno potrebno izpopolnitev kanalizacije, graditve prepotrebne vodovoda, pri izvajanju gradbenega načrta, policijske službe, javne razsvetljave, izpopolnitve mestnega gledali-

Prevalje. V št. Danijel ne morejo prodreti. Vse sile so sedaj naperili naši sodrugi, da bi kolikor mogoče vsilili svoj listič »Delavsko politiko« med kmete. Prizadevajo si z vsemi mogočimi stvarmi in lekcijami, da bi vsaj eno številko svojega lističa vsilili v vzorno župnijo št. Danijel nad Prevaljami. Pa zastoni! Naš kmet je že od nekdanj naročen, odkar postoja »Slov. gospodar«, le na njega. Z veseljem ga prebira, najde notri nevic in poučnih člankov na pretek. Sodrugi pa z blede zavistjo gledajo, zakaj se njihovega lističa v št. Danijelu nihče ne poprime. Z možato zavestjo lahko gleda župnija št. Danijel morda čez vso Slovenijo, da nima niti enega naročnika tega rdečkarskega lističa. Kmetje p. d. Pluder, Zvonik, Gradišnik, Črešnik in drugi so stebri našega obmejnega kraja v vratih Koroške. Niti najbesnejši vihar, pa bodisi političen ali drugi, jih ne omaje. Držijo se slovenstva in vere, ki jim jo vcepil še njihov ded in praded, ki je pred davnimi časi kraljeval po št. Danijelu. Dokler imamo še tako zavedno ljudstvo, kot je v št. Danijelu pri Prevaljah, se nam še ni bati, da bi kmalu izumrl, pa četudi že gledajo razni hitlerjevci in pošiljajo razne agente, ki hodijo brenkaje po

naši zemlji. Sotrudnike »Del. politike« pa tudi blagohotno opozarjamo, da naj se njihovi poverjeniki ne trudijo v št. Danijel, ker bodo vedno dobili velik nos. — Kakor vsako leto, tako se tudi letos udeležuje mnogo vernikov majniške pobožnosti, ki se vrši pri nas zvečer po Ave Mariji. Pa tudi prošnjih procesij se je udeležilo naravnost ogromno število faranov. Ljudstvo je uvidelo, da ni iskati druge poti iz te stiske, kot edinole k Bogu.

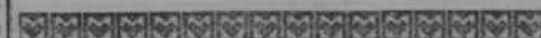
Ljutomer. Pod naslovom: »Naš stari Ljutomer« je prineslo »Jutro« članek, ki je pisan v precej obupnem tonu ter v marsičem ne odgovarja resnici. Začenja tako-le: »Kakor smo že poročali, se širijo govorice, da se mesto Ljutomer kot občina združi s svojo kmetasko okolico. Ljutomerčani so upravičeno razburjeni, saj je njihovo mesto ena najstarejših meščanskih naselbin v Sloveniji.« K temu je treba pripomniti,

Za sv. birmo —

molitvenike in rožnivece v knjigarni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj. —

Kupujte katoliške molitvenike v katoliških knjigarnah.

grobar Gabrijel Ustič je pripravil za nekega umrlega vojnega invalida grob na pokopališču, ko se je nenadno zgodila silna eksplozija. Grobarja, ki je stal v napol izkopanem grobu, je raztrgalo na kose, bližnji pokopališki zid je podrlo na širino 10 m in ga vrglo po pobočju. Neko kmetico, ki je delala pod pokopališčem, je zadela zidni kamen v stegno in ji ga zlomil. Eksplozija je bila tako silna, da je premaknilo več stotov težak pokrov sosednega groba in se je ta odprl. Vse križe v bližini je podrlo, a napol izkopani grob se je spremenil v tri metre globoko, s črnim dimom napolnjeno jamo. Kakor se je pozneje izkazalo, je grobar z lopato zadela granato velikega kalib-

je? Ali ga tudi živali mrzijo? No, potem adijo, prekleti svet!...

Stopil je v koč, zapahnil vrata in se vrgel oblečen, kakor je bil, na ležišče. Komaj se je stegnil, je že zaspal in je spal brez prenehanja celih petnajst ur.

Ko se je drugo jutro zbudil, je bil neznansko lačen. Skuhal si je poln lonec močnika in ga vsega pojedel, zraven pa je pil ledeno mrzlo vodo. Med jedjo je premišljeval o dogodkih zadnjih dni. Kako se je kesal! Denar je zapravil pa še tako ponižal se je in je vse svoje lepe sklepe prevrgel in postavil na glavo. Kako si je prej kdaj norce bril iz pijancev in je kaj dal na to, da je bil vedno zmeren! Zdaj pa se je sam pred ljudmi pokazal kakor prav zapit pijanec. Kar pa je bilo še najgrše: v pijanosti se je zopet vdal pregrehi.

Zastudilo se mu je tako, da je pljunil.

Da, v lice bi ji pljunil, Špeli, ko bi bila tu!

Kako ga je vendar moglo zopet tja zanesti v to prekleto beznico? In da je mogel toliko piti?

Nihče drug ni bil kriv kakor ta Veronika, ki ga je s tistim zaničljivim mrdanjem tako razkurila. Kaj si je hotel drugače, kakor da si je z vinom poplaknil jezo?

Ne, kriv je bil sam. Vdal se je zapeljivim vabam; ko je godce začul, ga je pamet zapustila. Šleva si, Anza! Prava šleva, ki še samemu sebi nisi kos!

Dalj ko je premišljal, bolj se je studil samemu sebi in sram ga je bilo, da bi se bil najrajši v podzaril. Grabil se je za lase, kakor da si jih hoče populiti.

Čez nekaj časa je stopil iz koč, da bi za gamsi pogledal. Kako se je začudil, ko so živali tudi danes bežale pred njim! Nekaj se je moralo zgoditi. Krenil je po sončnem pobočju in je nenadoma zadela na mrtvega gamsa, ki je bil ustreljen.

Hudirja, to pa je moral biti kak divji lovec, ki je izvohal, da ga ni bilo doma!

Ali zakaj gamsa ni odnesel, ko ga je ustrelil?

Ni bilo treba dolgo iskati, že je našel sledove krpelj, zatem pa že rdeče srage v snegu in gamsov drob.

Lump je torej več ko enega ustrelil. Onega je odnesel, po tega pa še pride.

Pa se je jagar le zmotil. Prežal je tri dni, pet dni, ves teden, toda divjega lovca ni bilo na spregled. Sledovi so kazali proti Slemenu in na Veliko planino. Ves iz sebe je bil od jeze. Ko bi mu zdaj kak divji lovec prišel na pot, nak, tega bi ne bil oprasnil samo po roki ali skozi klobuk. Skoraj tri tedne je trajalo, da si je gamse spet udomačil in ukrotil.

Ker je zdaj moral biti bolj na straži, več ko mesec dni ni šel od svojih gamsov in iz svoje samote. Za hrano si je dobil kakega planinskega zajca, ki jih je bilo dovolj.